

ŽUPNA CRKVA PRESVETOG TROJSTVA U VELIKOM TROJSTVU

Stjepan KOŽUL

Istražujući prošlost ovog sakralnog objekta na obroncima Bilogore, može se reći – da je postojao vjerojatno već u ranom srednjem vijeku, na što nas upućuje i prvi pisani dokumenat o tome iz 1334. g, kao i velik broj župa u to vrijeme u čitavoj ovoj okolini.¹ Anđela Horvat ubicira župu Veliko Trojstvo i njezinu crkvu na mjesto današnje župne crkve u Velikom Trojstvu,² što je posve ispravno.³ Ta se crkva spominje i kasnije. Tako godine 1479. u mjestu Miglecz, a 1501. kao župa Meglecz. Bez sumnje, radi se o današnjoj župi Veliko Trojstvo, u kojoj je i danas župna crkva istog patrocinija, a raniji toponim očuvalo je selo Maglenča, odmah do Velikog Trojstva, danas filijalno selo ove župe.

Nažalost nije nam poznato ništa detaljnije o župi i crkvi Presvetog Trojstva u predturskom razdoblju, osim njenog postojanja. Tek početkom 18. st. povijesni izvori unose nešto više svjetla na ovo područje. Tako se 1704. g. kaže, da se župna crkva Presvetog Trojstva nalazi u mjestu Belloblaczka. Župnik trojstvanski Antun Leopold Fetzer (1849–1861) navodi u Spomenici župe za župnika Marka Czelzića (1709–1724), da je 5. siječnja 1709. vlastitom rukom napisao u Matici vjenčanih: „Per me Marcum Czelzich Ecclesiae SS. Trinitatis in Belloblaczka parochum.”

---

1 BUTURAC, J., Popis župa zagrebačke biskupije od godine 1334, posebni otisak iz Zbornika zagrebačke biskupije 1094–1944, Zagreb 1944, vidi: Priložena karta.

2 Veliko Trojstvo je naselje nedaleko od Bjelovara, uz cestu Bjelovar–Šandrovac, smješteno na sjeveroistočnoj strani prema Bilogori. To je mjesto danas važno kao sjedište crkvene župe u okviru Bjelovarskog dekanata i Kalničkog arhidakonata.

3 BUTURAC, J., nav. dj, posebni otisak, str. 27. kaže: „Item ecclesia sancte Trinitatis. 1501. g. spominje se župa Meglecz. Spominje se i 1479. g. crkva sv. Trojstva u Mygleczu. Ne zna se gdje je ležala ova župa.”

HORVAT, A., O Bjelovaru – gradu ortogonalnog sustêma, Bulletin odjela VII. za likovne umjetnosti JAZU, Zagreb 1960, VIII/1, str. 12–21. Ubicira tu župu u Veliko Trojstvo. To mišljenje je usvojio kao ispravno: KOŽUL, S., Spomenici crkvene umjetnosti Bjelovarskog područja (doktorska dizertacija), Zagreb 1976, (rukopis na teološkom fakultetu u Zagrebu), str. 508. i dalje.

Vizitacija 1729. g. jasno kaže za ovu župu da se zove „Belloblaczka vulgo Troisztvo”. Izmijenjena toponomastika ovoga kraja, zbog raseljavanja starog pučanstva uslijed dolaska Turaka, općenito otežava povijesna istraživanja, pa tako donekle i u ovom slučaju, ali nema sumnje, da se Belloblaczka na istoimenom potoku odnosi na današnje Veliko Trojstvo, koje se ranije spominje kao župa Miglecz.⁴

Tako smo ipak došli na trag jednoj povijesnoj cjelini, koju je presjekao prodor Turaka, pa je i ovo područje bilo „ničija zemlja” kroz duga desetljeća. U tome nam je pomogao Titular ove župe. Naime, očito je, kako Titular crkve nadživljava i dotični objekt i ime samog mjesta, koje se mijenja uslijed povijesnih okolnosti. No nema sumnje da lokalitet Veliko Trojstvo ima iza sebe dugu povijest minulih stoljeća.

Ovdje možemo još istaknuti, da je slika ovoga kraja, nakon pustošenja u ratovima s Turcima, posve izmijenjena. Ova župa preostala je kao jedina na istočnom bilogorskom podgorju. Na čitavom bjelovarskom području, gdje je prije dolaska Turaka bilo daleko više župa negoli danas. 1704. g. bile su samo tri župe: Međurača ili Međurječje, starodrevna župa Sv. Šimuna i Jude apostola, odakle je sjedište župe 1743. g. preneseno u Nevinac, župa sv. Marije Magdalene u Gornjim Plavnicama ili Kapeli kojoj pripada sve do sredine 18. st. i selo Bjelovar, te naša župa Veliko Trojstvo ili Belloblaczka.⁵ U novim okolnostima, nakon promjene granica arhidakonata, te župe nisu više kao u srednjem vijeku periferno područje triju arhidakonata: Gušća, arhidakonat.⁶

Župa sa stoljetnim sjedištem u Velikom Trojstvu i župnom crkvom Presvetog Trojstva – danas na poseban način budi našu radoznalost i pažnju, jer želimo pogledati sadašnjost i poći tragom prošlosti te znamenite sakralne građevine.

Iznad sela Veliko Trojstvo na malo povišenom terenu uzdiže se danas župna crkva Presvetog Trojstva podignuta u pravcu istok–zapad. Crkva je pravokutnog tlocrta s polukružnom apsidom i sakristijom s južne strane. Sa zapadne strane do pročelja nadovezuju se arkade, po jedna sa svake strane. To zapadno pročelje s arkadom vertikalno je raščlanjeno pilastrima i centralnom rozetom. Zvonik je u samom glavnom pročelju, uz koje su prigradeni bočni prolazi spomenute arkade, što je jedinstven slučaj na čitavom bjelovarskom području. Iznad arkade s lijeve strane nalazi se kip sv. Petra, baroknog izgleda, a bliže zvoniku kamena vaza sa cvijećem. Tako je i na arkadi s desne strane, samo što je postavljen kip sv. Pavla. U donjoj zoni pročelja nalazi se portal, dok je s južne strane pobočni portal s drvenim dovratnikom, što je kod posljednje restauracije crkve preuređeno. Krovnište crkve je dvostrešno, a zvonik završava limenom kapom u obliku barokne lukovice.

---

4 BUTURAC, J., nav. dj, str. 27.
HORVAT, A., nav. mj, str. 16 i 20.
KVP = Protokoli br. Kanonske vizitacije
Arhidakonat Kalnik. Godina... (Oznaka za daljnje citiranje).
KVP, 130/1, str. 1.
132/3, str. 603, gdje je očito – da se Belloblaczka odnosi na Trojstvo.
Knjiga znamenitosti župe Troistvanske
Vjesnik župe Trojstvo (ciklostil) od 14. 8. 1979.

5 KOŽUL, S., nav. dj, str. 469–479, 456–464, 508–509.

6 KVP, 130/1

Prozori su svi sa segmentnim nadvojem. Sakristija je presvodena bačvastim svodom polukružnog presjeka sa dubokim štih kapama. Jednobrodna lada crkve presvodena je s četiri polja češkog svoda, a svetište s jednim poljem češkog svoda i apsidalnim svodom na istočnoj strani. Vijenac je jako profiliran, a prostor ispod pjevališta presvoden je s tri polja križnog svoda. Svodovi svetišta i lade oslikani su. Na svodu svetišta nalaze se slike Evangelista i Kristova uskrsnuća u sredini, a na svodu lađe prikazane su slike: sv. Katarine, sv. Marije Magdalene, sv. Barbare, B. D. Marije, sv. Josipa i sv. Elizabete, koje je izradio akademski slikar Ivan Brukner, a obnovio ih 1961. g. Mato Kovačić.

Na ulazu u crkvu ispod zvonika nalazi se barokni kameni okvir i na njemu s unutarnje strane uklesana 1779. g.

Unutrašnjost građevine osvijetljena je preko glavnog prozora u svetištu, preko četiri prozora u ladi crkve i tri na pjevalištu. Prozori svetišta i lade oslikani su, a prikazuju: sv. Edmunda na desnoj strani crkve, a sv. Stjepana Kralja, sv. Matiju i Srce Marijino—sv. Josipa na lijevoj strani. Nad glavnim je oltarom prozor Presvetog Trojstva s grbom grofa Kukuljevića. U donjem dijelu prozora Presvetog Trojstva, osim Kukuljevićevog grba, stoji natpis: „Deus nobiskum quis contra nos. Munere illustrissimi domini Ministri Kukuljević comitis.” Na prozoru sv. Edmunda napisano je: „Sv. Edmund moli za nas. Edm. Medeotti, župnik.” Uz ostale prozore stoje natpisi: „Sv. Josip moli za nas. G. Matija Vokić, ž. školski nadzornik” i „Sv. Stjepan moli za nas. Dr Stjepan Bosanac, profesor.” Očito se imena osoba odnose na imena darovatelja.

Pod je u crkvi od kamenih pločica koje su vrlo stare, a u svetištu od keramičkih. Postoji i grobnica ispod propovjedaonice na lijevoj strani, gdje su pokopani graditelji crkve Maceković i Žugčić, župnici.

Svetište je crkve veliko 10 x 6 m, lada 26 x 9,5 m, sakristija 7 x 6 m i pjevalište na zapadnoj strani 8 x 9,5 metara.

Crkva ima novi oltar okrenut prema puku s drvenim antependijem, na kojem su izradeni grozdovi, klasje i križ. Izradio ga je iz orahova drveta majstor Anđelko 1969. g. Crkva inače posjeduje drveni inventar, tirolske proizvodnje iz početka ovog stoljeća, bez umjetničke vrijednosti. U svetištu se nalazi glavni oltar Presvetog Trojstva, izraden u obliku sarkofaga s reljefima Abrahamove i Melkizedekove žrtve. Slika patrona nalazi se na prozoru u sredini, iznad oltara. Desno uz trijumfalni luk nalazi se oltar sv. Antuna Padovanskog s plastikom patrona u sredini i sv. Alojzija i Ilije proroka sa strane. Lijevo je oltar sv. Križa s kipovima sv. Ivana i B. D. Marije sa strane. Ova tri oltara nabavljena su 1908. g.

U ladi se nalazi oltar Srca Isusova s kipovima sv. Stjepana Kralja i sv. Roka, te reljefima sv. Blaža i sv. Valentina. Ovaj je oltar nabavljen kod Josipa Kaplana 1915. g. Crkva ima drevnu propovjedaonicu s reljefima evangelista i Spasitelja s djecom. Na pokrovu propovjedaonice nalazi se plastika Dobrog Pastira, a ispod simbol Duha Svetoga. Stručnjaci bi trebali procijeniti vrijednost ove propovjedaonice i odrediti vrijeme nastanka. Krstionica i dvije zatvorene ispovjedaonice potječu iz novijeg vremena. Na pjevalištu se nalaze orgulje graditelja J. Otonića (1802. g.) sa jednim manualom, pedalom i 11 registara. Dosta su zapuštene i neupotrebne, a djelo su povijesnog značenja. U sakristiji

se nalazi veliki ormar s intarzijom. Od zlatarskih radova valja istaknuti dva kaleža, ciborij i pokaznicu, a od slika postaje Križnog puta, bez umjetničke vrijednosti. U zvoniku se nalaze četiri zvona: Cinkuš, B. D. Marije – teško 350 kg iz 1857. g, Presvetog Trojstva – teško 709,5 kg, sv. Antuna – teško 266 kg, a nabavljena su 1924. g. u Ljubljani.

Ova barokna građevina ima horizontalnu izolaciju od 1961. g, a nakon obnove crkve 1962. g. izvana i iznutra, crkva je 1979. g. za 200-tu obljetnicu temeljito obnovljena izvana, zauzetošću župnika vlč. g. Mije Jančića i župljana.⁷

Prema zapisima vizitatora kanonika Petra Pucza iz 1704. g, vidi se da on opisuje obnovljenu srednjovjekovnu crkvu Presvetog Trojstva, a ne današnju koja će biti istom kasnije sagrađena.⁸ Iz zapisa saznajemo da je ta crkva nadživjela razdoblje turskog pustošenja i nakon obnove služila je svojoj svrsi. Bijaše to zidana građevina, srednje veličine, dosta visoka, s drvenim zvonikom i jednim zvonom, posvećenim na čast Presvetog Trojstva. Crkva je bila osvjetljena s tri prozora u svetištu i tri u lađi, a imala je obojen i oslikan drveni tabulat, što je u to vrijeme bila češća pojava na ovom području. Pjevalište je bilo također izrađeno iz drveta i obojeno raznim bojama, dok je pod u crkvi bio zemljan. Do svetišta se nalazila sakristija s desne strane, a ulaz u crkvu bio je na zapadnom i južnom pročelju.⁹

Crkva je imala četiri oltara. Glavni oltar Presvetog Trojstva sa slikom patrona u sredini bio je smješten u svetištu. Pozlaćene plastike sv. Petra i Pavla stajale su sa strane u donjoj zoni oltara. U katu oltara, među plastikama andela, bila je statua B. D. Marije. Izvan svetišta bila su tri pokrajnja oltara, posvećena sv. Ani, sv. Matiji i sv. Antunu. Menze oltara bile su zidane, dok su retabli bili izrađeni od drveta, ukrašeni plastikom, slikama i pozlatom. Oltar sv. Ane imao je sliku zaštitnice u sredini, a plastike sv. Katarine i sv. Barbare sa strane. U gornjoj je zoni oltara, među plastikama andela, bila slika sv. Elizabete, a oltar je završavao plastikom sv. Ignacija. Paralelni oltar sv. Matije imao je plastiku patrona u sredini, a plastike sv. Martina i sv. Nikole sa strane. U gornjem dijelu oltara nalazile su se plastike sv. Lovre i sv. Stjepana sa strane, a sv. Jurja u sredini. Na vrhu oltara stajala je plastika sv. Mihaela. Treći pokrajnji oltar imao je sliku sv. Antuna Padovanskog u sredini „in tela depicta”.¹⁰ Ovaj je oltar bio do 1714. g. ure-

---

7 Usporedi činjenično stanje s bilješkama Vizitatora iz g. 1965, 1970. i 1975, str. 1–36 i bilješkama u Regionalnom zavodu za zaštitu spomenika kulture u Zagrebu, pod oznakom TROJSTVO, te KOŽUL, S., nav. dj, str. 509–512.

8 KVP, 130/1, str. 17–22. Župa je obuhvaćala devet naselja sa 160 domaćinstava. Tada je još sistem graničarskih zadruga u obiteljima. Osim župne crkve Presvetog Trojstva „in Belloblaczka” i župnog stana „trans fluvium Belloblaczka... erecta ec roboribus quercinis et tecta bene” – u župi se spominje 1704. g. kapela Sv. Šimuna i Jude u Cigleni, kapela sv. Tome u Tomašu, a od 1707. g. i kapela B. D. Marije u Šandrovcu. Sigurno je – da je Tomaš stari srednjovjekovni lokalitet, što svjedoči i kapela gotičkog stila, osobito svetište.

9 KVP, 130/1, str. 17–18. „... a fundamentis murata, non consecrata sub jure Patronatus Dni Colonelli Crisiensis, quantitatis mediocris... sat alta, cum turri lignea quae est bene tecta in qua campana una benedicta manet tituli SSmae Trinitatis... Ecclesia sub tabulato operis arcularii solide elaboratum, variisque coloribus depictum... Chorus vero supra fornicem turris operis arcularii variis coloribus depictus. Portae sunt duae... habet in sanctuario fenestr. 3 et in corpore fenestr. 3.”

10 KVP, n. mj, str. 18.

den, dobivši sa strane plastike sv. Ignacija i sv. Franje Ksaverskog, a u gornju zonu sliku sv. Josipa i plastike sv. Jakova i sv. Andrije sa strane.¹¹

Tako uređena župna crkva Presvetog Trojstva spominje se u povijesnim izvorima narednih godina,¹² dok nije 1735. g. dobila novu propovjedaonicu, izradenu od drveta, a ukrašenu plastikama crkvenih naučitelja i sv. Mihaela na pokrovu. Iz opisa se vidi, da je to bio vrlo reprezentativan barokni rad iz prve polovice 18. st, ukrašen bojama i pozlatom.¹³

Godine 1739. crkva je imala pod od kamenih pločica, a 1743. spominju se tri kaleža i nova monstranca.¹⁴

Tu staru crkvu spominje i župska Spomenica s napomenom da je u nju 1745. g. prenesen oltar sv. Petra i Pavla iz kapele u Malom Trojstvu i da je u njoj podignut oltar sv. Križa za župnika Mije Vokacića (1748–1750).¹⁵

Prema opisu vizitatora kanonika Ivana Skergaticza 1771. g. vidimo da je ta stara crkva s drvenim tabulatom i zvonikom bila u lošem stanju. Vizitator napominje, da je potrebna temeljita obnova ovog objekta.¹⁶ Tom se poslu odmah pristupilo.

Tradicija zapisana početkom 19. st. govori, da je stara crkva srušena i na njezinu mjestu da je podignuta današnja barokna građevina. Gradnja je navodno trajala 7 godina. Poslove je vodio župnik Tomo Maceković (1768–1796) i njegov kapelan Niko Žugčić, koji je bio 36 godina kapelan u ovoj župi, a zatim od 1796–1798. g. župnik nasljednik Tome Macekovića. Zajedno su pokopani u grobnici crkve ispod propovjedaonice s koje su revno navijestali radosnu vijest Evandjelja. Crkva je bila završena 1779. g. što potvrđuje i uklesani datum na zaglavnom kamenu sa unutarne strane glavnog portala. Crkvu je posvetio 23. listopada 1805. zagrebački biskup Maksimilijan Vrhovac, a prijepis originalne isprave o konsekraciji nalazi se u župskoj spomenici.¹⁷

---

11 KVP, 131/II, str. 222. – Crkva se spominje i ranije. Vidi: n. mj, str. 14–16, 11–12 i 87.

12 KVP, n. mj, str. 261–262.
KVP, 132/III, str. 246, 603, 785.
KVP, 134/V, str. 109.

13 KVP, 133/IV, str. 122.

14 KVP, n. mj, str. 150 i 32. „monstrantia nova in qua argentea lunula...”

15 Knjiga znamenitosti župe Trojstvsanske. Prema bilješkama župnika Marka Pozdera, koji je u Trojstvu bio župnik od 1810–1838. On je svoje bilješke sastavio prema sjećanju i usmenoj predaji najstarijih ljudi u župi 1810. g.

16 KVP, 136/VII, str. 331–345. Osim toga, godine 1771. župa „Troisztvo seu Belloblaczka” je imala ovako raspoređeno pučanstvo: Trojstvo 42 domaćinstva sa 512 katolika, Markovac i Grginac su imali 7 dom. sa 132 kat, Malo Trojstvo 16 dom. sa 182 kat, Dominkovica 9 dom. sa 84 kat, Kegljeva 9 dom. sa 90 kat, Višnjevac 14 dom. sa 132 kat, Ciglana 28 dom. sa 462 kat, Prespa 8 dom. sa 92 kat, Orovac i Mali Severin 5 dom, sa 95 kat, Tomaš 32 dom. sa 356 kat, Vrbica 14 dom. sa 217 kat.

Nakon osnutka župe sa sjedištem u Cigleni 1789. g. 1802. g. imamo ovakvu sliku župe: Vel. Trojstvo 366 katolika, Maglenča 111 i 5 pravoslavnih, Dominkovica 95 katolika, Vrbica 187 kat, Malo Trojstvo 154, Kegljevac 115, Višnjevac 78 kat. i 24 prav. Ukupno je župa imala 1420 katolika i 154 pravoslavnih. Vizitaciju je te godine obavio u cijelom dekanatu Juraj Nesek, začasni kanonik, dekan i župnik u Nevincu. Vidi: KVP, 139/X, str. 394.

17 Knjiga znamenitosti župe Trojstvsanske, str. 13. i dalje. Vjesnik župe Trojstvo (ciklostil) od 14. 8. 1979. Župnik Fetzer u Spomenici piše: „Već što se cerkve župne tiče, ni ona već ne

Godine 1842. vizitator napominje, da ne postoji dokumenat o postanku ove crkve, koja je dobila današnji izgled za župnika Tome Macekovića 1776. g.¹⁸ Ovaj bi podatak mogao biti točan, ukoliko se tu misli da je te godine crkva sazidana, ali je trebalo nastaviti još druge radove, osobito što se tiče unutrašnjeg uređenja. Izvor dalje govori, da je na tom mjestu 1650. g. podignuta na gradištu drvena crkva, što bi moglo značiti stara zidana, koja je imala drveni tabulat i drveni zvonik, kako smo već spomenuli. Nova zidana crkva imala je 1842. g. plastike sv. Petra i Pavla na glavnom pročelju. Osim toga, imala je tri oltara: Presvetog Trojstva, sv. Križa i sv. Antuna Padovanskog. Od inventara se još spominje drvena propovjedaonica, krstionica i dobre nove orgulje.¹⁹

Tada je za glavni oltar naručena slika Presvetog Trojstva kod slikara Franje Paxa iz Zagreba za 40 for. Godine 1854. poklonio je poručnik Weberer, sa svojom ženom Sofijom, kip B. D. Marije kod oltara sv. Antuna. Iste je godine nabavljen kamen od N. Mayera iz Varaždina, za uređenje stepenica i postolja oltaru Presvetog Trojstva. Za 1060 for. nabavljena su dva zvona 1856. g. kod zvonoljevaoca Antuna Papsta u Varaždinu, a 1857. još jedno posvećeno B. D. Mariji, teško 350 kg, za 700 for. Godine 1863. crkva je bila pokrivena i zvonik okrečen, a 1865. obnovljeni su pokrajnji oltari i nabavljena slika sv. Antuna Padovanskog za oltar. Iduće godine 1866. obnovljena je propovjedaonica.

Iz svega je očito, da je crkva u tom razdoblju imala uglavnom stari barokni inventar iz prijašnje crkve. Uzeto je samo ono što je bilo kvalitetnije i u boljem stanju. Ostalo se je k tome nabavljalo novo ili staro obnavljalo i uređivalo osobito sredinom 19. st.

Nakon potresa 1880. g. crkva je obnovljena 1883. g. za 4000 for. Vlada je dala potporu od 2400 for, a župljani su dali 1600 for. Poslove oko obnove crkve preuzeo je Slavoljub Filipan, limar iz Bjelovara. Te je godine uređeno krovništvo crkve, stavljena limena kapa na zvonik, pod od keramičkih pločica u svetište, žljebovi i tarac od cigle oko crkve. Crkva je bila izvana okrečena, a 1894. g. iznutra ju je oslikao akademski slikar Ivan Brukner za svotu od 1000 for. Te je godine naručen za crkvu pokrajnji oltar sv. Roka od Bašića iz Zagreba, za svotu od 500 for. Godine 1897. stavljeni su na crkvu novi prozori u boji za 1600 for. od Turkea iz Grotana u Češkoj, a 1905. blagoslovljen

---

obstoji, ar sadašnja je delo novijeg vremena; segurno vendar je, da na ovome istomu mestu nekada i stara crkva župna pred mnogimi sto godinama jošte zidana je bila, ar starci od sedamdeset godinah svi kažeju: da oni čuli jesu od svojih pradedovih, koji njima pripovedali jesu, da opet njihovi dedovi kazali jesu, da pred mnogimi godinama na istom ovom mestu zidana jest bila. Što više ista ova crkva župna, koju sada polag najnovijega ukusa uređenu vidimo, već takoder i negda obstala je, akoprem jako malena, što najbolje kaže u svojoj bilješki Marko Pozder župnik mesta ovoga ovakovim načinom govoreći: "Nisam jedamput slušao pripovijedati župljanina Matiju Horvata, koji potječe iz Maglenče, a za vrijeme zidanja nove crkve vršio je nadzor nad radom, da je prijašnja crkva bila izgrađena djelomice od zida, a djelomice od drveta, zvonik naime, i da joj je sa sjeverne strane neki samostan ili barem neka solidna zgrada stajala" (prijevod s latinskog). Pozder je mišljenja da je to morala biti zgrada, koja je služila ili za crkvu ukoliko je postojeća bila već jako trošna i neupotrebljiva, ili za župni stan. No, nije isključeno da se Matija Horvat sjeća sakristije kraj župne crkve.

18 KVP, 142/XIII, str. 87.

19 KVP, n. mj, str. 88–114. Od crkvenih objekata 1842. g. spominje se u župi još samo kapela sv. Duha u Malom Trojstvu. Škola je bila osnovana u Velikom Trojstvu 1802. g. Župa je imala 1842. g. 1650 duša.

je novi glavni oltar Presvetog Trojstva, nabavljen iz Tirola za 2000 for. Za nabavu novog inventara u crkvi vlada je dala potporu od 4000 for, pa su uz glavni oltar naručena još dva pokrajnja oltara: Sv. Križa i sv. Antuna Padovanskog. Godine 1913. nabavljen je za svotu od 330 kruna Križni put, što ga je blagoslovio i uspostavio o. Vendelin Vošnjak, bivši provincijal i utemeljitelj Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda sa sjedištem u Zagrebu. Tada je o. Vendelin bio franjevački gvardijan na Kapitolu u Zagrebu. Slike su kupljene kod Tomašića i Heinzela u Zagrebu. Te je godine naručena za svotu od 1700 kruna preko Dragutina Vasića, urara iz Bjelovara, ura za zvonik. Uru je napravio i postavio na zvonik Karel Adamec, tvorničar ura u Časlavi u Češkoj. G. 1915. župljani su podigli zavjetni oltar Srca Isusova u spomen palima u ratu. Kupljen je kod Kaplana u Zagrebu za 1900 kruna. 1921. g. popravljen je zvonik i postavljena pozlaćena jabuka i križ na vrh zvonika, za svotu od 36000 kruna, a 1924. g. nabavljena su nova zvona iz Ljubljane. Godine 1931. promijenjena je krovna konstrukcija na zvoniku i stavljen je novi pobakreni lim, koji je tu još i danas. Poslove su izveli tesar Hlubočki i limar Jalesimović iz Bjelovara, za svotu od 96 363 din.

Župnik Mijo Jančić proveo je 1961. g. horizontalnu izolaciju crkve, 1962. i 1963. g. crkva je temeljito obnovljena izvana i iznutra, a za dvjestotu obljetnicu postojanja 1979. g. ponovno je obnovljena izvana.²⁰

Radi svojih izrazitih kvaliteta ova je crkva proglašena spomenikom kulture i stavljena je pod zaštitu Konzervatorskog zavoda.

---

20 O svemu vidi opširnije: Knjiga znamenitosti župe Troistvanske. Tabela župnika u Velikom Krajevstvu: Jakob Ivčić 1688–1689, Petar Rogović do 1709, Marko Czelzić do 1724, Janko Krajačić do 1744, Mirko Mihelić do 1748, Pavao Vučetić je upravljao župom od 1744–1745, dakle između Krajačića i Mihalića, koji je kasnije otišao u župu Brckovljani za župnika. Mijo Vokacić bio je župnik od 1748–1750, Josip Sobatoć do 1760, Josip Štagelhoffler do 1764, Martin Worolia do 1768, Tomo Maceković do 1796, Niko Žugčić do 1798, Franjo Vortačnik do 1807, Miško Kovačić do 1810, Marko Pozder do 1838, Ivan Kundia do 1849, Antun Leopold Fetzer do 1861, Dr Josip Mur do 1880, Eduard Metodij do 1911, Ante Špoljar do 1924, Miroslav Verni do 1940, Mijo Poldrugač do 1958 i Mijo Jančić od 1958. g. na ovamo. Prema: Knjiga znamenitosti župe Troistvanske. Vidi i: Vjesnik župe Trojstvo od 1979. g, str. 2 i 3. Zanimljivo je čitati što Spomenica donosi o graditeljima župne crkve. Kako se u to vrijeme Spomenice prestaju pisati latinskim jezikom, a počinju pisati hrvatski, bit će dobro vidjeti tekst u tadašnjem načinu govora i pisanja, što smo već istakli i u bilješci br. 17. Evo što Spomenica kaže o graditelju župne crkve župniku Tomi Macekoviću: „Ovaj župnik došao je na ovu župu godine 1768. kak otperto sve matice dokažeju, gdje on kao župnik ove župe napisan je. Šteta da od njega nikakovo pismo nit ikakva bilješka zaostala nije, ar on kroz 28 godinah kroz koje on ovu župu ravnal je mnoga i mnoga znamenitija zabilježiti i nasljednikom svojim ostaviti bi bio mogao. Nedvojbeno je, da je po njegovom trudu i njegovoj muki ova lepa sad obstojeća cerkva zazidana i akoprem istu godinu i dan navesti ne mogu, kada ova cerkva dovršena je vendar poleg svedočanstva ljudih koji od pradjedih svojih začuli jesu, znadem, da cerkva ova kroz sedam godinah jest zidana i jošte pred smertjum ovoga župnika zgotovljena nije bila; nego nasljednik njegov početo delo je dovršil.“ Tu bi sad nastala mala proturiječnost, ali samo prividna. Nad ulazom u crkvu na dovratniku zabilježena je godina 1779, a Fetzer tvrdi, da je od ljudi čuo, da Maceković i nije dovršio crkvu iako je umro 1796. g. Ovu prostranu crkvu nije bilo lako sagraditi. Građevina je mogla uglavnom biti gotova 1779. g, ali je samo uređivanje zgrade izvana i iznutra sigurno trajalo još godine i godine. Župnik Leopold Fetzer nabraja i druga djela župnika Macekovića. Tako navodi, da je za njegovo vrijeme nabavljen „malen lepi kip nad žertvenikom presv. Trojstva, akoprem i ovaj do smerti nije bio dovršen nego od naslednika isplatién je za 40 for. u srebru Franji Paxu, malaru u Zagrebu, 6 Junija 1797 kako nazočna potvrda očivesto dokažuje.“ Maceković je dao, prema usmenoj predaji naknadno zapisanoj, prenijeti oltar sv. Petra iz kapele u Višnjevcu u

kapelicu u Malom Trojstvu. U njegovo vrijeme u Višnjevcu nije bilo kapele nego samo drveni zvonik. „Nesloga Višnjevčanah pustila je onu kapelu propasti.” „Posle kako vre 28 godin župu ovu bi bil ravnal 9. Marta god. 1796 dušu svoju nevmertelnu Vekovitomu Bogu je predal i zakopan je u raki u župnoj cerkvi pod prodekalnicom u godini dobe svoje 67 kako kaže matica umervših. Pomoćnika nije imao drugoga nego naslednika svoga koga vre na ovoj župi našel je s kojim u ljubavi i slogi kroz cijelo ovo vrijeme živel je.” To je bio Niko Žugčić za koga Fetzer piše: „Čovek koj kroz 36 godina na ovoj župi kao pomoćnik živel je zasebujnom revnostjum i uljudnostjum, kako z jednom retjum svi župljani kažeju – njega god 1796 dana 22 Jula kao župnika u Trojstvu napisanog najdemo. Čudnovato segurno je, kako redovnik s takovemi osebujnemi kreposti nadaren, tako dugo pomoćnik je zaostal. Slušajući vendar župljane, koji jošte za njegovo vreme živeli jesu učimo se, da ne drugo, nego istinska bratimska ljubav njega na ovoj župi tako dugo je zadržala. On poslan je bio kao upravitelj župe na Molve gje on i segurno župnik bi bio postao, nego kroz kratko vreme zahvalil se je na ovu čast ter povernul se svome prijatelju u Trojstvo s kojim i do konca življenja svojega ostati je odlučil; po smerti ovoga župnika (Macekovića) ne samo da župu ovu je zadobil nego sva koja goder bila su u župljanskoj kući pohišto, vino, žito itd. poleg određenja pokojnoga je zadobil – štoviše koji s takovom ljubavjum skopćani bili jesu u življenju oni i u smerti razdelili se nišu, nego raka koju Maceković pod prodekalnicom urediti je dao i ovoga župnika prijela je. Poleg ispisa župljanov mojih bio je ovo čovek maleni, debel i osebujno dobrog i veselog serca. Njemu zahvaliti ima župa ova, da tak urednu lepu hižu Božju ima, ar od ranoga jutra do večera on sve težake sam ravnal je i neizgovorljivo velikom marlivostjum i hitrinom ljude nagovarjal je, ne kao župnik nego još kao pomoćnik. Jeli dakle ovakav čovek ne zaslužuje, da njemu u uvoj najmanje župnoj knjigi uspomena iskrene zahvalnosti zabilježi se... U kakovoj ljubavi i preštimanju ne samo kao župljanov svojih nego i kod bratjov bil je ovaj župnik, odperto dokazuje matica umeršiv.” Niko Žugčić je umro 4. srpnja 1798.

Fetzer zaključuje: „I tako rastavi se ovaj župnik od svojih župljanov s kojemi kroz 38 godina 6 mesecah i 5 danov u najbolšem sporazumlenu, ljubavi i dobroti je živel. Župa za njim tuguje ar izgubila je u njem svoga dobrog pastira, skerbljivoga otca i najbolšeg prijatelja.”